

V rokopisu, ki je šel za natisk I. zvezka leta 1882. v tiskarno in ga je imel prej v rokah pesnikov prijatelj Fran Erjavce, je stalo v predzadnjem verzu: zēmlje-željne; poslednjo besedo je prečrtal potem Gregorčič in nadomestil z „lačne“. Na to izprembo ga je nagnila Erjavčeva opazka, zabeležena s svinčnikom pod pesmijo; glasi se: „Tu je prvotno stalo: zemlje lačne, kar se mi bolje dopada, ker več pové nego željen.“ Prvotno, pravi Erjavce, namreč v Zvonu leta 1879. Zanimati utegne, da je imela pesem „Soči“ v omenjenem rokopisu na koncu še dva verza:

Na zemlji tvoji tujcev tropi

Naj ne dobódo ni — grobov!

Oba verza tičita v oklepajih in sta prečrtana s črnilom; prečrtal ju je pesnik sam — v prid pesmi, predno je bil dal rokopis v pregled Erjavcu, ki izpustu ni oporekal.

J. Pobiljšar.

† **F. E. Korš.** Dne 1. marca t. l. je umrl F. E. Korš, član petrograjske akademije, nam Slovencem znan po svojem prevodu Prešerna in svojih študijah o Prešernu. Rodil se je 23. aprila 1843 v Moskvi iz rodbine, ki je že od nekdaj imela ozke stike z ruskimi literarnimi in znanstvenimi krogi. Njegov oče je bil član takozvane Stankjevičeve družine, v kateri so se zbirali ljudje kakor Hercen, Granovskij, Bjelinskij, Botkin; njegovi prijatelji so bili pisatelji Kavelin, Gončarov, Turgenjev in Nekrasov, Čičerin in zgodovinar Solovjev. Stric Valentin je bil urednik naprednega in svoje dni zelo cenjenega lista „Peterburgskija vjedomosti.“ Tale krog in izredna duševna nadarjenost sta določila bodoči duševni in umstveni razvoj mladega Korša. Že v srednjih šolah se je dodobra seznanil s klasičnimi in evropskimi jeziki. Leta 1865 je končal moskovsko univerzo z izrednim uspehom; deset let pozneje se je povrnil k nji kot profesor rimske filologije. Od l. 1889 do 1892 je bil redni profesor na univerzi v Odesi, toda kmalu se je povrnil na moskovsko univerzo in je razen tega predaval še na inštitutu Lazareva za orijentalne jezike perziščino. Leta 1900 je bil imenovan za rednega člana petrograjske akademije in je zato opustil predavanja na univerzi, ne pa na inštitutu Lazareva, kjer je deloval do svoje smrti. Bil je obenem predsednik slovanske sekcije moskovske cesarske arheološke družbe. Bil je znan učenjak na polju klasične filologije, kjer ga je zanimala posebno metrika. Poleg klasične metrike pa se je pečal tudi s staro indijsko, perzijsko, arabsko in rusko (metriko „Slovo o polku Igorjevem“ in akcentom narodnih pesmi). Poleg vprašanja o starih grških diftongih je razmotrival prašanje o izvornosti konca Puškinove Rusaljke in o turških elementih v jeziku „Slovo o polku Igorjevem“. Njegovi učenci in nasledniki na moskovski univerzi so A. A. Gruška in S. I. Sobolevskij za grško in M. M. Pokrovskij za latinsko filologijo.

Poleg tega znanstvenega dela pa je opravil še mnogo dela na polju lepe literature. Že l. 1885 je izdal v Kopenhagenu pod naslovom „Stefanos“ zbirko pesniških prevodov, ki obsega latinske prevode iz Puškina, spesnjene v stilu Horacijevem, in grške prevode indijskih in perzijskih pesnikov v Sapfinih strofah. V njegovem delu „Rimska elegija in romantika“ (V Moskvi, 1899) se nahajajo prevodi iz Tibula, Katula, Propertija, in Sapfe — v maniri Puškina in Heineja(!) Kratko pred njegovo smrtjo so izšli njegovi prevodi perzijskih poetov Hafisa, Džemal-Eddina in drugih. Brez vseh težkoč je pisal tudi v maloruskem jeziku znanstvene razprave in literarna dela (n. pr. prevode iz Gregorčiča in Prešerna). Neustrašeno in možato se je boril za narodne pravice Malorusov in je bil sploh proti vsakem nasilju. Ko je pod Aleksandrom III. reakcija napadla avtonomijo univerz, jo je odločno branil; ravno tako se je zavzel za moskovsko dijaštvo, mučeno od policije, in je, kakor

mnogi drugi moskovski vseučiliški profesorji, dobil od naučnega ministrstva strog ukor, ker se je pridružil kolektivnemu protestu proti zasledovanju in zapiranju moskovskih vseučiliščnikov. Če je cenzura ovirala tisk kake maloruske knjige, je vedno posredoval, in l. 1905 je sestavil na poziv ruske akademije poročilo v zadevi omejitve pravic maloruskega jezika, vsled katerega se je akademija ex offo izrekla za samostojnost maloruskega jezika in književnosti. Sploh je neustrašno in vztrajno branil pravice Malorusov — tje do svoje smrti; ob njegovem grobu se je Malorus poslovil od „dragega brata“ maloruskega naroda.

Z nami in našim jezikom se je seznanil že l. 1869, ko je na svojem študijskem potovanju po zapadni Evropi na Dunaju obolet in se v bolnišnici seznanil z dr. L. Jenkom. Vsled njegovega posredovanja je začel čitati Prešerna in je čez par tednov že govoril slovensko. Prvo vest o njegovih prevodih iz Prešerna je prinesel Ljubljanski zvon (l. 1885, na str. 574). Jagić je v jeseni l. 1884 potoval skupno z Račkim iz Odese čez Kijev v Moskvo in Petrograd in se je tedaj prvič osebno seznanil s Koršem. Pri njem je videl prevode iz Prešerna in o njih poročal takratnemu uredniku Zvona, Levcu, v pismu, ki ga je Zvon natisnil. — Leta 1890 poroča M. Murko v Zvonu (str. 47—49), da je izšel prevod Sonetnega venca v 7. knjigi „Russke mysli“ (l. 1889) in priporoča nekatere popravke, ki pa jih Korš v celotni izdaji prevedenega Prešerna ni upošteval. „Ves Prešeren v ruskem prevodu“ (A. Aškerc v Lj. zvonu 1901, str. 53—59) je izšel v Moskvi l. 1901. Za Prešernov jubilej je prišel res prepozno, toda zato je prinesel „Prešernov album“ (str. 805—810) prvi slovensko pisan članek Korša: „Nekaj o tekstu Prešernovih poezij.“ Toda s tem njegovo delo na Prešerna še ni bilo končano. V jubilejnem letniku Jagićevega Archiva (1903) je na str. 637—652 podrobno ocenil Aškercovo izdajo Prešerna in njegovo redakcijo Prešernovega teksta. Tam najdeš tudi Korševo sliko (na strani 637). Toda tudi doma je pisal o naši literaturi. V V. knjigi Izvestij sekcije za ruski jezik, ki jih izdaja ruska akademija, je poročal o Prešernovem albumu in v VII. o „Ruski antologiji v slovenskih prevodih.“ Svojim prijateljem med Slovenci je pisal slovenska pisma in je z velikim zanimanjem zasledoval razvoj naše moderne.

Te skromne vrstice so vse, kar moremo za sedaj posvetiti spominu tega moža. O priliki bo Zvon prinesel podrobno recenzijo Korševega prevoda in njegovih zaslug za naše „prešernoslovstvo“. To mu dolgujemo že dolga leta. Mogoče bo takrat tudi prilika in možnost, govoriti o drugih ruskih prevodih iz naše literature, predvsem iz Prešerna.

Dr. Jož. A. Glonar,

